

Embedsregnskab 2012
for
Vestre Landsret.

1. Indledning.

I denne indledning gives en kort oversigt over indholdet i Vestre Landsrets embedsregnskab for 2012.

Afsnit 2 indeholder en kort beskrivelse af landsretten.

I afsnit 3 redegøres for udviklingen i landsrettens sagsbeholdning og gennemløbstider samt for opfyldelsen af opstillede målsætninger om gennemløbstider.

I afsnit 4 omtales udviklingen i antallet af medarbejdere i landsretten.

I afsnit 5 omtales landsrettens arbejde med retsmægling.

I afsnit 6 omtales arbejdet med hensyn til kvaliteten i landsrettens sagsbehandling og afgørelser.

I afsnit 7 omtales nogle af de administrative sager, som behandles i landsretten (høringssager, klagesager, rejsedommerordningen og sættemerbeskikkelser).

I afsnit 8 omtales OPP-projektet vedrørende opførelse af en ny retsbygning til landsretten i Viborg.

I afsnit 9 omtales landsrettens lokaleforhold ved bitingstederne.

I afsnit 10 omtales landsrettens handlingsplan for 2012 og opfyldelsen af denne.

Embedsregnskabet afsluttes med en samlet vurdering i afsnit 11 af udviklingen i 2012 og af forventningerne til de kommende år.

2. Kort om Vestre Landsret.

Vestre Landsret har sit sæde (hovedtingsted) i Viborg.

Landsretten består af 1 præsident, 36 andre faste landsdommere og 7 midlertidige (konstituerede) landsdommere. Foruden disse dommerstillinger består landsretten af 8 øvrige jurister og ca. 50 administrative medarbejdere.

Landsretten har i 2012 haft 2 ekstra konstitutionsstillinger i hver 3 måneder.

Præsidenten er administrativ chef for landsretten og således ansvarlig for at varetage de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet.

Antallet af stillinger i landsretten er lavere end for blot få år siden. I forbindelse med domstolsreformen foretog Domstolsstyrelsen i 2008 en reduktion af landsrettens dommernormativ (og tilknyttede lønbevilling) og af lønbevillingen til administrative medarbejdere. En yderligere reduktion af landsrettens dommernormativ (og tilknyttede lønbevilling) blev igangsat i starten af 2010. Samtidig gennemførte Domstolsstyrelsen en yderligere reduktion af landsrettens lønbevilling af øvrige medarbejdere.

Reduktionen af dommernormativet har fået fuld virkning i løbet af 2011.

Reduktionen af lønbevillingen vedrørende andre stillinger end dommerstillinger fik fuld virkning allerede i 2010.

Som en konsekvens af reduktionerne af antallet af dommerstillinger måtte landsretten i 2010 nedlægge en af landsrettens afdelinger. Landsrettens dommere er herefter fordelt på 14 retsafdelinger med hver tre dommere. Landsrettens øvrige jurister er tilknyttet de fire retsafdelinger, der enten behandler nogle bestemte kæremål eller i særlig grad står for forberedelsen af landsrettens civile sager, samt landsrettens administration.

Landsrettens administrative medarbejdere er fordelt på 4 retssektioner, der hver udfører de administrative sagsbehandlingsfunktioner for indtil fire retsafdelinger, samt på en sektion, et præsidentsekretariat og en IT-enhed, der alle varetager en række centrale, administrative opgaver.

Vestre Landsret behandler civile sager og straffesager ved hovedtingstedet i Viborg. Landsretten behandler endvidere straffesager ved de såkaldte bitingsteder i Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg og Sønderborg.

Landsrettens administration er beliggende ved hovedtingstedet i Viborg.

3. Udviklingen i landsrettens sagsbeholdning og gennemløbstider.

a. Udviklingen i civile sager.

Udviklingen i antallet og fordelingen af civile sager i perioden 2010 – 2012 er følgende:

Sagsudviklingen 2010– 2012 for civile sager						
	Almindelige 1. instanssager	Almindelige ankesager	Familieretlige sager o.l.*	Alle domssager	Sager til skr. behandling **	Alle sager
Sagsbeholdning 1/1 2010	146	555	119	820	215	1035
Nye sager 2010	67	869	407	1343	1573	2916
Sluttede sager 2010	83	770	419	1272	1564	2836
Sagsbeholdning 31/12 2010	132	652	109	893	227	1120
Nye sager 2011	63	987	419	1469	1704	3173
Sluttede sager 2011	74	835	388	1297	1639	2936
Sagsbeholdning 31/12 2011	121	804	140	1065	292	1357
Nye sager 2012	77	955	516	1548	1757	3305
Sluttede sager 2012	62	842	498	1402	1711	3113
Sagsbeholdning 31/12 2012	136	918	158	1212	338	1550

* Sager om forældreansvar, faderskab, umyndiggørelse, børnefjernelse og adm. frihedsberøvelse

** Kæresager, anke af småsager (uanset om sagen forhandles mundtligt), oprejsningsbevillinger, anmodning om aktindsigt.

Sagsbeholdningen er ved udgangen af 2012 steget 15 % i forhold til udgangen af 2011, 38 % i forhold til udgangen af 2010 og 50 % i forhold til begyndelsen af 2010. Dette er sket samtidig med, at der i samme periode er sket en stigning i antallet af sluttede sager på ca. 6 % i forhold til

2011 og ca. 10 % i forhold til 2010. Stigningen i sagsbeholdningen ligger på alle områder og især på almindelige ankesager (65 % siden begyndelsen af 2010). Det er i sig selv bemærkelsesværdigt, at stigningen i sagsbeholdningen af familieretlige sager er antalsmæssig beskeden sammenholdt med den betydelige vækst i tilgangen af sådanne sager især i 2012. Udviklingen i civile sager må i øvrigt ses i sammenhæng med udviklingen i straffesager.

b. Udviklingen i straffesager.

Udviklingen i antallet og fordelingen af straffesager i perioden 2010 – 2012 er følgende:

Sagsudviklingen 2010– 2012 for straffesager						
	Nævninge sager	Andre ankesager med bevisbedømmelser	Andre ankesager uden bevisbedømmelse	Alle domssager	Kæresager	Alle sager
Sagsbeholdning 1/1 2010	11	313	103	427	27	454
Nye sager 2010	15	1015	329	1359	1681	3040
Sluttede sager 2010	20	923	315	1258	1672	2930
Sagsbeholdning 31/12 2010 *	6	405	117	528	36	563
Nye sager 2011	15	1013	345	1373	1653	3026
Sluttede sager 2011	16	931	345	1292	1653	2945
Sagsbeholdning 31/12 2011*	4	485	118	607	34	641
Nye sager 2012	9	1057	346	1412	1613	3025
Sluttede sager 2012	10	970	306	1286	1602	2888
Sagsbeholdning 31/12 2012	3	572	158	733	45	778

* Efter enkelte justeringer af de statistiske oplysninger

Sagsbeholdningen er ved udgangen af 2012 steget med 21 % i forhold til udgangen af 2011, med 38 % i forhold til udgangen af 2010 og med 71 % i forhold til starten af 2010. Dette er sket samtidig med, at der i perioden reelt er sluttet det samme antal sager i 2011 og 2012 og lidt flere i disse år end i 2010. Antallet af nye domssager har været stigende i hele perioden og ligger i 2012 ca. 4 % over antallet af nye domssager i 2010. Udsving i antallet af kæresager har kun mindre betydning for den samlede udvikling i sagsbeholdning, bl.a. fordi langt de fleste

kæremål afgøres inden for få dage. Udviklingen i straffesager må i øvrigt ses i sammenhæng med udviklingen i civile sager.

c. Målsætninger for gennemløbstider.

Landsretten har i samarbejde med Domstolsstyrelsen opstillet målsætninger for den højeste gennemløbstid for forskellige sagstyper. Målsætningerne er opstillet - og justeret - i tilknytning til domstolsreformen og med det sigte, at der skal være fælles målsætninger for gennemløbstiderne ved de to landsretter.

I de følgende oversigter gengives målsætninger og resultater for 2010 - 2012.

For så vidt angår domssager omfatter målsætninger og resultater de sager, der er sluttet efter en hovedforhandling.

Om tidligere målsætninger og opfyldelsen af disse henvises til embedsregnskaberne for 2009 og tidligere år.

Civile domssager	Mål 2010	Resultat 2010	Mål 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
1. instanssager – henvist efter reformen						
Andel sluttet på under 12 mdr.	50 %	54 %	50 %	44 %	50 %	40 %
Andel sluttet på under 18 mdr.	75 %	79 %	75 %	79 %	75 %	63 %
Alm. ankesager						
Andel sluttet på under 9 mdr.	60 %	58 %	60 %	57 %	60 %	29 %
Andel sluttet på under 12 mdr.	80 %	83 %	80 %	80 %	80 %	72 %
Familieretssager						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	79 %	70 %	74 %	70 %	66 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	90 %	90 %	93 %	90 %	92 %

Målopfyldelsen er stort set på alle områder dårligere i 2012 end i årene forud. Dette er selvsagt ikke tilfredsstillende, men må ses i lyset af udviklingen i sagstilgang og resurser. Man bør særligt være opmærksom på, at kortere gennemløbstider i de almindelige ankesager er et hovedformål for domstolsreformens tilsigtede virkning for landsretten, og resultatet for 2012 sammenholdt med udviklingen i antallet af nye almindelige ankesager kan på den baggrund give anledning til alvorlig bekymring.

Civile kæremål	Mål 2010	Resultat 2010	Mål 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Andel sluttet på under 6 uger	75 %	74 %	75 %	70 %	75 %	60 %
Andel sluttet på under 3 mdr.	90 %	92 %	90 %	91 %	90 %	92 %

Der er efter domstolsreformen modtaget markant flere kæremål end i årene før reformen. I konsekvens af denne udvikling i antallet af nye kæremål er målsætningen justeret i 2010. Målopfyldelsen for civile kæremål vurderes som meget tilfredsstillende i lyset af, at der også i 2012 er modtaget og afgjort klart flere kæremål end i de foregående år. Men det må samtidig give anledning til bekymring, at målopfyldelsen bliver stadig dårligere i forhold til den primære målsætning.

Straffedomssager	Mål 2010	Resultat 2010	Mål 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Nævningeankesager						
Andel sluttet inden 3/4 mdr.*	50 %	22 %	-----	-----	-----	-----
Andel sluttet inden 6 mdr.*	90 %	67 %	75 %	67 %	75 %	40 %
Øvrige straffeankesager:						
Med bevisbedømmelse						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	58 %	70 %	44 %	70 %	29 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	81 %	90 %	75 %	90 %	61 %
Uden bevisbedømmelse						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	64 %	70 %	64 %	70 %	47 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	87 %	90 %	87 %	90 %	78 %

* I 2010 er den primære målsætning ændret til 4 måneder og fra 2011 er der alene en målsætning på 6 måneder.

Nævningesager kan være vanskelige at få berammet og afviklet. Det skyldes ikke blot rettens forhold, men også vanskeligheder ved at få berammet sagerne med forsvarsadvokater. For at gøre målsætningen mere realistisk er der på den baggrund foretaget en justering af målsætningen for 2011 således, at der nu gælder en målsætning om, at 75 % af sagerne skal være sluttet inden 6 måneder. Denne målsætning blev næsten opfyldt i 2011, men er langt fra opfyldt i 2012.

Målopfyldelsen for øvrige straffeankesager er for sager med bevisbedømmelse klart under målopfyldelsen i de forudgående år. Dette må ses i lyset af sagsudviklingen, udviklingen i sagernes kompleksitet og problemer med at få sagerne berammet med travle forsvarsadvokater. Den fortsatte negative udvikling må give anledning til betydelig bekymring. Målopfyldelsen for øvrige straffeankesager uden bevisbedømmelse ("udmålingsanker") er ligeledes på et lavere niveau end målopfyldelsen i 2010 og 2011.

Straffekæremål	Mål 2010	Resultat 2010	Mål 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Fængslingskæremål						
Andel sluttet samme dag som modtaget	85 %	87 %	85 %	83 %	85 %	83 %
Andel sluttet på under 1 uge	98 %	97 %	98 %	97 %	98 %	96 %
Andre straffekæremål						
Andel sluttet samme dag som modtaget	35 %	38 %	35 %	20 %	35 %	24 %
Andel sluttet under 1 uge	45 %	49 %	45 %	38 %	45 %	45 %
Andel sluttet på under 2 uger	65 %	58 %	65 %	51 %	65 %	55 %

Målopfyldelsen for straffekæremål er fortsat meget tilfredsstillende for så vidt angår fængslingskæremål. Der er tale om meget korte målsætningsfrister, og målopfyldelsen må derfor ses i sammenhæng med, at behandlingen af en række sådanne kæremål må udsættes på fremskaffelse af yderligere dokumenter samt på kærskrifter og bemærkninger fra modparten til disse.

Målopfyldelsen for andre straffekæremål er lidt bedre end i 2011 og lidt dårligere end i 2010.

d. Gennemsnitlige gennemløbstider

De gennemsnitlige gennemløbstider for hovedforhandlede civile sager og straffesager sluttet i perioden 2010 – 2012 er således:

Gennemsnitlige gennemløbstider i måneder for hovedforhandlede domssager 2010 - 2012			
	2010	2011	2012
Civile sager:			
1. instanssager henvist efter 2007	14,7	16,3	19,5
Almindelige ankesager	9,8	9,9	11,1
Familieretssager	3,6	3,7	3,7
Straffesager:			
Nævningeankesager	5,7	5,1	6,1
Øvrige straffeankesager med bevisbedømmelse	4,2	5,1	5,8
Øvrige straffeankesager uden bevisbedømmelse	3,8	3,9	4,5

De gennemsnitlige gennemløbstider i hovedforhandlede civile 1. instanssager henvist efter 2007 er højere i 2012 end i 2010 og 2011. Dette må ses i sammenhæng med den generelle sagsudvikling og med det forhold, at landsretten først modtog sådanne henviste sager fra byretterne fra begyndelsen af 2. halvår 2007.

De gennemsnitlige gennemløbstider i almindelige civile ankesager er steget i 2012. Det har sammenhæng med sagstilgangen og med det generelle pres på landsrettens sagsafvikling. Desværre tyder meget således på, at den gode udvikling, som kunne ses umiddelbart efter domstolsreformen, mod kortere gennemløbstider i ankesager, er erstattet af en udvikling, der igen går mod længere gennemløbstider. Dette er klart utilfredsstillende og ikke i overensstemmelse med domstolsreformens tilsigtede virkning for landsretten.

De gennemsnitlige gennemløbstider i familieretssager er på niveau med 2011. Dette er i sig selv meget tilfredsstillende, når man tager den betydelige stigning i antallet af sådanne nye sager i betragtning. Arbejdet både for dommere og administrative medarbejdere med at få berammet og

afviklet disse ofte hastende sager er ganske belastende og arbejdskrævende og har bl.a. til følge, at sager på andre områder må skubbes og derfor får et længere sagsforløb.

De gennemsnitlige gennemløbstider i nævningeankesager er 1 måned længere i 2012 end i 2011. Dette er ikke tilfredsstillende og må ses i lyset af det generelt øgede pres på landsrettens sagsafvikling.

De gennemsnitlige gennemløbstider for (øvrige) straffeankesager med bevisbedømmelse er yderligere steget. Dette er ikke tilfredsstillende og må ses i lyset af det generelt øgede pres på landsrettens sagsafvikling. Det er bekymrende, at der nu i gennemsnit går næsten 6 måneder, før landsretten kan hovedforhandle disse sager, og det er endnu mere bekymrende, at gennemløbstiderne fortsat er stigende.

De gennemsnitlige gennemløbstider for (øvrige) straffeankesager uden bevisbedømmelse er ligeledes stigende. Dette er ikke tilfredsstillende og må ses i lyset af det generelt øgede pres på landsrettens sagsafvikling.

Det må indgå i vurderingen af det praktisk mulige, at ca. halvdelen af landsrettens straffesager skal behandles på bitingstederne i forud fastlagte uger og med deltagelse af forsvarere, der er udpegede før sagens berømmelse, og hvis muligheder for at give møde derfor har væsentlig betydning for sagernes berømmelse.

e. Sagernes alder.

Ved udgangen af 2012 var de verserende civile 1. instans- og ankesager fordelt således med hensyn til sagernes alder:

Ca. 82 % af sagerne er modtaget i 2012

Ca. 13 % af sagerne er modtaget i 2011

Ca. 3 % af sagerne er modtaget i 2010

Ca. 1 % af sagerne er modtaget i 2009

Ingen af sagerne er modtaget i 2007 - 2008

Ca. 1 % af sagerne er modtaget i 2001 - 2006

Den procentuelle fordeling af sagsbeholdningen med hensyn til de civile sagers alder viser, at langt de fleste sager er af nyere dato. Udviklingen går dog i retning af, at sagerne i forhold til tidligere år er blevet lidt ældre, jf. også ovenfor om gennemløbstider. De sager, der er af ældre dato, afventer alle oplysninger eller afgørelser, som antages at kunne have væsentlig betydning for sagernes behandling og afgørelse.

Ved udgangen af 2012 var 34 sager svarende til ca. 4 % af de verserende straffesager modtaget før 2012. Resten af sagerne var modtaget i 2012.

4. Medarbejdere og sagsafviklingen.

a. Udviklingen i årsværksforbrug fordelt på de enkelte medarbejdergrupper.

Udviklingen i antallet af medarbejdere i 2010 – 2012 (opgjort som det faktiske årsværksforbrug) er følgende:

	2010	2011	2012
Juridisk personale	52,4	51,7	50,9
Kontorpersonale	38,5	38,0	36,8
Elever	3,0	2,7	2,0
Ansatte i beskæftigelsesordning	1,0	1,0	-
Øvrigt personale	5,4	5,2	5,7

Ændringerne skyldes navnlig nedskæringer af landsrettens personaleresurser – dommernormativ og lønbevilling til administrative stillinger - efter domstolsreformen. Samlet er landsretten blevet reduceret med 2 faste dommerstillinger og 4 konstitutionsstillinger og med en lønbevilling svarende til ca. 7 administrative stillinger. For så vidt angår de to faste

dommerstillinger har nedskæringen haft virkning fra henholdsvis august og december 2011. For så vidt angår konstitutionsstillingerne og de administrative stillinger har nedskæringerne haft virkning siden 2008 og 2010.

Det har været Domstolsstyrelsens indstilling, at der med de nævnte nedskæringer er gjort endeligt op med landsrettens resursetilpasning efter domstolsreformen. Som tilkendegivet i tidligere embedsregnskaber er det landsrettens hensigt nøje at følge udviklingen bl.a. med henblik på en vurdering af, om de gennemførte normativ- og bevillingstilpasninger har været for voldsomme set i lyset af reformens endelige betydning for landsretten. I denne vurdering vil naturligvis tillige indgå den generelle udvikling i sagstilgangen.

En mindre opblødning af situationen med hensyn til resursetilpasningen er sket i 2012, hvor landsretten først fik tilsagn om 2 ekstra konstitutionsstillinger i hver 3 måneder og siden fik tilsagn om bevilling til etablering af en ekstra afdeling i 2013.

b. Sagsvægtningsmodel.

Landsretterne udarbejdede i 2003/2004 i samarbejde med Domstolsstyrelsen en model med vægtning af de forskellige sager. I modellen indregnes sluttede sager med en vægtenhed afhængig af sagstype og den måde, hvorpå sagen slutes.

Vægtningerne blev særskilt fastsat for henholdsvis administrative medarbejdere (kontorpersonale) og jurister (faste og konstituerede dommere, administrationschef, sekretariatschef, retsassessor og dommerfuldmægtige) efter en generel vurdering og sammenligning af det arbejde, der for den enkelte medarbejder i den pågældende medarbejdergruppe gennemsnitligt er forbundet med behandlingen af den enkelte sag sammenlignet med behandlingen af andre sager og alt afhængig af sagstype og måde, som sagen slutes på.

Domstolsreformen og den deraf afledede ændring i landsretternes rolle som slutinstans, den almindelige udvikling i sagernes tyngde samt landsretternes arbejdsform navnlig i forbindelse med domstolsreformens påvirkning af formen for hovedforhandling i civile sager har nødvendiggjort en revision af sagsvægtningsmodellen, hvis denne tillige skal kunne anvendes til

at vurdere udviklingen i landsretternes produktivitet over tid og særligt sammenlignet med tiden før reformen. Arbejdet med justering af sagsvægtene blev indledt i starten af 2011 og afsluttet medio 2011, og de nye vægte er herefter indarbejdet med virkning fra 1. januar 2011.

Det er ikke umiddelbart muligt at sammenligne de nye og gamle vægte.

For så vidt angår udviklingen i sagsvægte fra 2011 til 2012 kan følgende oplyses:

	Sagsvægte 2011	Sagsvægte 2012
Jurister civile sager	7.185	7.530
Jurister straffesager	5.670	5.452
Jurister i alt	12.855	12.982
Administrative medarbejdere civile sager	7.651	8.059
straffesager	8.078	7.803
Administrative medarbejdere i alt	15.728	15.862

De anførte tal for sagsvægte tager ikke højde for den ekstra tid, der bruges i forbindelse med transport til og fra bitingsteder. Denne tid har i de senere år typisk svaret til mellem 1 og 1,5 årsværk for jurister og 0,5 til 1,0 årsværk for administrative medarbejdere.

Som det fremgår ovenfor, er der fra 2011 til 2012 sket et fald i antallet af årsværk både for så vidt angår jurister og administrative medarbejdere. De større tal for sagsvægte i 2012 sammenlignet med 2011 er derfor både udtryk for en samlet større sagsafvikling og for en forøgelse af antallet af sagsvægte pr. årsværk ("Produktiviteten").

5. Retsmægling.

Vestre Landsret tilbyder – som alle andre retter undtagen Tinglysningssretten og Højesteret – en ordning med retsmægling. Ordningen administreres i praksis af landsrettens centrale forberedelsesafdeling. Der henvises nærmere til oplysningerne om retsmægling på landsrettens hjemmeside www.vestrelandsret.dk

Landsrettens tilbud om retsmægling er i 2012 blevet accepteret i 86 sager mod 83 sager i 2011 og 84 sager i 2010. Retsmægling er i 2012 gennemført i 71 sager mod 71 sager i 2011 og 61 sager i 2010. I de resterende sager er retsmæglingen endnu ikke gennemført, eller tilsagnet om deltagelse i retsmægling eller hele sagen er tilbagekaldt, inden der er afholdt møde med retsmægleren.

I 38 af de 71 sager med gennemført retsmægling (54 %) er retsmæglingen endt med, at parterne har indgået en aftale, som har afsluttet sagen. I de øvrige sager, hvor retsmægling er gennemført, er retsmæglingen endt uden en sådan aftale, og sagen er herefter overgået til sædvanlig retssagsbehandling.

Andelen af retsmæglings, der i 2012 er endt med en aftale, der har sluttet retssagen, er lidt højere end i 2011 (51 %), men er også på et lidt lavere niveau end det niveau, der – bortset fra 2009 og 2011 - har været i tidligere år, hvor andelen af sager sluttet med aftale efter retsmægling ret konstant har ligget omkring 65 %.

6. Kvalitet

Det er afgørende for landsretten at sikre kvaliteten i landsrettens sagsbehandling og afgørelser.

Der afholdes hvert år interne temadage for landsrettens dommere og administrative medarbejdere med det formål at drøfte forskellige spørgsmål af faglig karakter. Dette har blandt andet resulteret i en ordning med en vis specialisering i landsretten.

Arbejdet med kvalitet i rettens arbejde sker fortsat i vidt omfang i et samarbejde med Østre Landsret.

Arbejdet med kvaliteten i det arbejde, som landsrettens administrative medarbejdere varetager på de enkelte retssektioner, vil fortsat være målrettet medarbejderne på de enkelte sektioner. Det betyder, at den administrative leder (sektionslederen) af sektionens administrative medarbejdere i samarbejde med de dommere, der virker som administrerende retsformænd på de afdelinger, der er knyttet til vedkommende sektion, løbende skal udpege konkrete udviklingsområder for

kvaliteten i medarbejdernes arbejde. Herefter påhviler det sektionslederen at implementere og gennemføre det konkrete kvalitetsarbejde samt at sørge for den fornødne dokumentation af den forbedring, som indsatsen har medført. På baggrund heraf drøfter og beslutter de administrerende retsformænd sammen med sektionslederen om de opnåede resultater er tilstrækkelige til, at man kan tage fat på et nyt udviklingsområde. Sektionslederen sørger for, at der sker en afrapportering af de enkelte projekter til administrationschefen efter udgangen af hvert halvår.

I 2012 har landsretten endvidere igangsat en forsøgsordning med central berømmelse af hovedparten af de straffesager, der skal hovedforhandles i Viborg. Hensigten med forsøget er at opnå en – om mulig – endnu bedre udnyttelse af de enkelte retsdage, at skabe en højere grad af ensartethed i sagernes gennemløbstid og at forbedre samarbejdet med forsvarsadvokaterne om berømmelsen af disse sager.

7. Administrative sager.

Blandt de administrative sager, som behandles i landsretten, kan nævnes:

a. Høringssager.

Der er i 2012 modtaget og besvaret 57 høringssager vedrørende lovforslag m.v. Dette svarer i alt væsentligt til niveauet i tidligere år.

b. Klagesager.

I medfør af retsplejelovens § 48 kan landsrettens præsident meddele en advarsel til en dommer eller anden domstolsjurist i landsretten eller til en præsident ved en byret i landsretskredsen, hvis den pågældende har udvist utilbørligt eller usømmeligt forhold i forbindelse med udførelsen af sin tjeneste.

Der har i 2012 ikke været anledning til at statuere, at der er udvist forhold af en karakter, der har kunnet give grundlag for at meddele en advarsel efter § 48.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 48 giver ikke landsrettens præsident kompetence til at bedømme en sags materielle udfald eller rigtigheden af de processuelle afgørelser, der træffes i forbindelse med sagsbehandlingen. I de situationer, hvor præsidenten har modtaget henvendelser fra primært privatpersoner, der har været utilfreds med landsrettens eller en anden rets judicielle afgørelser, har præsidenten derfor vejledt om sin kompetence efter retsplejeloven og om mulighederne for eventuelt at appellere afgørelsen eller f.eks. søge Procesbevillingsnævnet om anke- eller kæretilladelse. I disse sager har der således ikke været indledt en klagesagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 48.

c. Rejsedommerordningen.

Ordnings med særlige rejsedommere er ophørt med udgangen af 2006 i forbindelse med domstolsreformen. Af rejsedommerordningen reterer dog fortsat muligheden for, at landsrettens præsident efter retsplejelovens § 45, stk. 1, kan meddele beskikkelse som yderligere dommer ved en byret, når byrettens forhold tilsiger det. Sådanne beskikkelser meddeles nu typisk til forskellige dommere ved andre embeder eller til andre domstolsjurister. Denne mulighed er benyttet 14 gange i 2012. Det er væsentligt mere end i tidligere år og må ses i sammenhæng med de bestræbelser, som er gjort i byretterne for at bekæmpe de resterende sagsbunker.

d. Beskikkelse af sættemommere.

Præsidenten foretog i 2012 i alt 93 beskikkelser af sættemommere i medfør af retsplejelovens § 46, fordi byretsdommere var inhabile.

I 2011 blev der meddelt 65 sådanne beskikkelser. Der er således tale om en væsentlig stigning i antallet af sættemommerbeskikkelser, og dette kan bl.a. give anledning til en overvejelse af, om praksis for inhabilitet er rigtig. Vanskelighederne ved at vurdere dette hænger sammen med, at kun afgørelser, hvor en dommer erklærer ikke at være inhabil, kan kæres.

8. Ny retsbygning til Vestre Landsret i Viborg

Vestre Landsret har gennem længere tid haft et væsentligt behov for forbedring af de lokalemæssige forhold navnlig i Viborg. Spørgsmålet har da også været nævnt i flere af de tidligere offentliggjorte handlingsplaner og embedsregnskaber.

Som led i aftalen om finansloven for 2010 indgik den daværende regering og Dansk Folkeparti i november 2009 aftale om, at der skal opføres en ny retsbygning til Vestre Landsret i Viborg, og at byggeriet skal opføres i et såkaldt offentligt-privat partnerskab (OPP).

I overensstemmelse med finanslovsaftalen blev arbejdet med projektet igangsat i 2010. Dette skete i et samarbejde mellem Bygningsstyrelsen (tidligere Slots- og Ejendomsstyrelsen), Domstolsstyrelsen, Viborg Kommune og landsretten.

Bygningsstyrelsen har i 2012 – med Finansudvalgets tiltræden - tildelt projektet til A. Enggaard A/S, KPF Arkitekter og Cowi.

Den nye retsbygning vil blive placeret på Asmildklostervej i Viborg, og byggeriet er gået i gang i efteråret 2012. Det forventes, at landsretten kan tage den nye retsbygning i brug senest 1. september 2014. En model af den nye landsretsbygning kan ses her:

For landsretten og dens brugere er det naturligvis glædeligt og meget tilfredsstillende, at landsretten næste år vil kunne flytte ind i en ny retsbygning, der vil kunne sikre landsrettens brugere og medarbejdere en værdig, funktionel, sikker og tidssvarende ramme for landsrettens retssagsbehandling og øvrige funktioner.

9. Vestre Landsrets lokaleforhold ved bitingstederne.

Vestre Landsret har bitingsteder i Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg og Sønderborg.

Bitingstederne er i Kolding, Esbjerg og Sønderborg placeret i forbindelse med byrettens lokaler.

I Esbjerg har byretten – og dermed også Vestre Landsret – fået nye lokaler i sommeren 2007.

I Sønderborg har byretten – og dermed også Vestre Landsret – fået nye lokaler i eftersommeren 2008.

I Kolding har byretten – og dermed også Vestre Landsret – i sommeren 2012 fået nye lokaler i et helt nyt domstolsbyggeri.

Bitingstedet i Aarhus er indrettet i 1996 i et dengang nyt lejemål i forbindelse med, at landsretten fraflyttede Tinghuset i Aarhus.

Bitingstedet i Aalborg er beliggende i en selvstændig ejendom. Bygningen er af ældre dato, og bitingstedet er præget af en retssal, der ikke kan rumme større sager, og af lokaler og indretning, der ikke lever op til en nutidig standard bl.a. med hensyn til muligheden for at adskille involverede parter og aktører.

10. Handlingsplan for 2012 og opfyldelsen af denne.

Landsrettens arbejde med handlingsplaner og justeringer af disse foregår løbende bl.a. i forbindelse med drøftelser i landsrettens samarbejdsudvalg. Handlingsplanerne er offentliggjort på landsrettens hjemmeside - www.vestrelandsret.dk

Handlingsplanerne indeholder en række mål for sagsbehandlingstider. Herom og om opfyldelsen af disse målsætninger henvises til det, der er anført oven for i afsnit 3.

Endvidere indeholder handlingsplanerne en lang række andre mål opstillet med fokus på (anden) kvalitetssikring, brugernes behov, kontakt til samarbejdspartnere, produktivitet og fleksibilitet, trivsel blandt medarbejderne og enkle og klare arbejdsgange samt andre tiltag til en effektiv resurseudnyttelse.

De forskellige mål er beskrevet i landsrettens handlingsplan, og status med hensyn til opfyldelsen heraf kan summarisk sammenfattes således for 2012:

- Der skal arbejdes med forskellige projekter til højnelse af kvaliteten af landsrettens opgavevaretagelse. SKER LØBENDE
- Der skal fortsat være fokus på mulighederne for at anvende e-mail blandt andet ved kommunikationen med advokater og andre af landsrettens brugere. OVERVEJELSERNE HEROM PÅGÅR FORTSAT.
- Der skal gennemføres et kursusforløb for alle dommere i evaluering og læring af konstituerede dommere, ligesom der skal gennemføres en evaluering af et forsøg med retsledelse for konstituerede dommere. GENNEMFØRT
- Landsretten skal deltage i domstolenes overordnede arbejde med fornyelse af værdier og mål – herunder ved afholdelse af en lokal temadag om emnet. GENNEMFØRT
- Landsrettens medarbejdere skal deltage, når JFS version 0.6 og 0.8 testes inden ibrugtagningen. UDSAT TIL 2013
- Landsrettens medarbejdere skal i nødvendigt omfang efteruddannes og opdateres på relevante områder, inden JFS implementeres. GENNEMFØRT
- Muligheden for at anvende en SMS-tjeneste til udsendelse af ”remindere” til lægdommere, der skal møde i landsretten, skal undersøges. IKKE AFSLUTTET.
- Der skal følges op på ledelsevalueringen 2011 bl.a. ved særlig fokus på de områder, hvor bedømmelsen er mindst positiv. GENNEMFØRT

11. Sammenfattende vurdering af udviklingen i 2012 samt forventningerne til de kommende år.

Udviklingen i 2012 er bekymrende. Tidligere års gode udvikling med kortere gennemløbstider på de fleste områder er således vendt til en mere vedholdende udvikling præget af klart længere gennemløbstider på de fleste områder. Dette til trods for, at landsretten har afsluttet flere sager i 2012 end i de forudgående år, og på trods af, at landsretten og dens medarbejdere løbende søger at forbedre udnyttelsen af rettens resurser med respekt af de opgaver, som landsretten skal udføre, og for kvaliteten i rettens arbejde og afgørelser.

Det er i sagens natur vanskeligt at vurdere, om udviklingen i sagstilgangen fortsætter. I byretterne er sagstilgang og antallet af afgjorte sager faldende, og dette burde betyde, at udviklingen med hensyn til landsrettens sagstilgang vil vende. Sker det ikke, må det påregnes, at udviklingen mod stigende gennemløbstider vil blive yderligere forværret.

Landsretten har i de seneste år nøje fulgt udviklingen bl.a. med henblik på en vurdering af, om de normativ- og bevillingstilpasninger, som Domstolsstyrelsen har gennemført på baggrund af domstolsreformen, har været for voldsomme set i lyset af reformens endelige betydning for landsretten. Det er landsrettens vurdering, at tilpasningerne har været for voldsomme. Meget tyder på, at effekten af domstolsreformen og den stigende tilgang af sager til byretterne, som fulgte efter reformen, først nu er ved at slå endeligt igennem for landsretten. Dette viser sig ikke mindst ved den øgede tilgang af civile ankesager og kæremål. Udviklingen er desværre i god overensstemmelse med de tilkendegivelser og forventninger, som de to landsretter fremkom med i forbindelse med drøftelserne om resursetilpasningen.

Landsrettens situation i 2012 kan således kort sammenfattes således: Flere sager og færre resurser. Og som et resultat heraf en bekymrende sagsudvikling.

Et væsentligt formål med domstolsreformen var en reduktion af de alt for lange sagsbehandlingstider ved bl.a. landsretterne. Udviklingen i de første år efter domstolsreformen var i god overensstemmelse med dette formål. Sagsbeholdning og gennemløbstider faldt markant. Denne gode udvikling er imidlertid i 2010 afløst af en situation med stadig større sagsbeholdning og stadig længere gennemløbstider. Landsretten er på denne baggrund

naturligvis glad for den ekstra afdeling, som kan etableres i 2013, men effekten heraf vil desværre nok – medmindre sagstilgangen mindskes og/eller resurserne øges - i bedste fald formentlig højst blive en kortvarig opbremsning af en markant negativ udvikling.

Det er således landsrettens vurdering, at der vil ske en uholdbar og uacceptabel yderligere forlængelse af sagsbehandlingstiderne, hvis der ikke meget hurtigt sker en justering af sagstilgangen eller tilføres øgede dommerresurser. En afgørende justering af sagstilgangen vil formentlig kun kunne gennemføres på lidt længere sigt og vil bl.a. kræve ny lovgivning. Det kan derfor være nødvendigt at lade mere langsigtede tiltag afvente det igangværende arbejde i Justitsministeriets udvalg om bedre og mere effektiv behandling af civile sager. Det er imidlertid også nødvendigt med tiltag på kort sigt, hvis man skal undgå ikke blot, at sagsbehandlingstiderne yderligere forlænges, men også at der ikke sker en ophobning af sager, som det - uden en forbedret resurssituation – vil tage lang tid at få afviklet, også selv om sagstilgangen falder.

Det kommende år vil på det administrative område blive præget af arbejdet med opførelsen af landsrettens nye retsbygning i Viborg. Som nævnt ovenfor er byggeriet af den nye retsbygning nu i fuld gang således, at det nye byggeri kan tages i brug i senest 1. september 2014.

Bjarne Christensen